

Koepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden



AAN: KAMERCOMMISSIE PENSIOENEN, TAFEL KEUZEVRIJHEID

VAN: JOEP SCHOUTEN, KOEPEL VAN NEDERLANDSE VERENIGINGEN VAN
GEPENSIONEERDEN (KNVG)

DATUM: t.b.v. BESPREKING OP MAANDAG 23 NOVEMBER 2015

POSITIONPAPER

Het bieden van keuzevrijheid/maatwerk staat vaak op gespannen voet met de wens eenvoud en transparantie na te streven. Indien geplaatst voor een keuze tussen die twee gaat de KNVG-voorkeur meer uit naar eenvoud en transparantie dan naar meer keuzevrijheid.

De KNVG is voorts voorstander van een pensioenstelsel waarin meerdere pensioenovereenkomstvormen gekozen kunnen worden: DB, (i)DC, CDC. (geen one size fits all). Bedrijven en bedrijfstakken moeten het best passende alternatief kunnen kiezen bij hun aard, cultuur en structuur. De fietsenmaker dus een andere dan Philips.

De KNVG is voor het in stand houden van de grote en kleine verplichtstelling ter voorkoming van loonconcurrentie respectievelijk moral hazards. Wel kan de uitvoerder door het pensioenfonds gekozen worden. De KNVG is ook tegen de vrije keuze voor de ZZPer om al dan niet aan een tweede pijler pensioen deel te nemen. (oneerlijke concurrentie jegens loondienstwerkers).

De KNVG is voor handhaving van de reeds bestaande keuzemogelijkheden en bepleit dat alle pensioenfonds die in beginsel ook aanbieden:

De hoog-laag constructie

Vroeger of later met pensioen

Deeltijd pensioen

Uitruilmogelijkheden (o.a. OP tegenover nabestaanden/nieuwe partner)

Extra pensioen kunnen opbouwen bij gaten (Factor A).

Desgewenst waardeoverdracht.

Desgewenst langer bij fonds blijven bijv. bij (tijdelijk) ZZP-schap.

Desgewenst kunnen deelnemen aan een excedentregeling

Afspraken over verevening bij echtscheiding

Liquideren bij emigratie

Hieraan zou de KNVG toegevoegd willen zien dat:

Een lump sum kan worden opgenomen bij pensionering of tussentijds; zij het voor een beperkt percentage, bijv. 20%, van de opgebouwde rechten. Vrije keuze van doeleinden voor de opname.

Voor (I)DC regelingen meer keuze gegeven wordt in beleggingen (meer/minder risico, meer/minder groen). Wel defaults inbouwen. Pensioenfondsen vrijwaren van aansprakelijkheid en zorgplicht en wel de extra kosten toerekenen aan de veroorzaker. De KNVG wil ervoor waken dat pensioenfondsen gedwongen worden financiële planners te worden.

De datum van toetreding tot een fonds variabel maken met een maximum leeftijd. Bijvoorbeeld kunnen kiezen tussen 21 en 31 jaar. Het opbouwtekort later kunnen inhalen. Jongeren bouwen vaak maar weinig op, zien het belang nog niet en hebben andere bestedingsprioriteiten

Ten slotte. De KNVG is zich ervan bewust dat de deelnemers aan pensioenfondsen wel desgevraagd (maximale) keuzevrijheid willen hebben maar dat de realiteit leert dat van die vrijheid slechts beperkt gebruik wordt gemaakt. Bovendien overzien de mensen de consequenties slecht en passen ze de keuzes onvoldoende aan op gewijzigde omstandigheden en ouder worden. Bij keuzes moeten wel de "producten" vergeleken kunnen worden. Dat vergt veel, zeker aan transparantie, en maakt het allemaal niet eenvoudiger voor deelnemer die gemiddeld toch al weinig belangstelling toont voor zijn pensioen.

Tenslotte: Mensen hebben er, hoe jonger hoe groter, moeite mee zich als gepensioneerde te kunnen voorstellen en daarbij hun behoeften te kunnen inschatten. Bovendien is directe behoeftebevrediging verleidelijker dan voordeel op lange termijn. Ook kunnen beleidsmoden en politiek opportunisme ondoordacht keuzes veroorzaken. Zo wordt nu aangemoedigd het eigen huis af te lossen en worden daarmee de voordelen van liquiditeit onderschat. Mensen met keuzes verleiden die ze niet kunnen overzien is meer stoer dan sterk.

Joep Schouten KNVG 20/11/2015